

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 23.3.2007
KOM(2007) 130 wersja ostateczna

**SPRAWOZDANIE KOMISJI
DLA RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**

Sytuacja rolnicza w Unii Europejskiej - Sprawozdanie za 2005 r.

{SEK(2007) 365}

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Sytuacja rolnicza w Unii Europejskiej - Sprawozdanie za 2005 r.

WPROWADZENIE

1. „Sytuacja rolnicza w Unii Europejskiej – sprawozdanie za 2005 r.” zostało ukończone we wrześniu 2006 r. i zostaje opublikowane łącznie ze Sprawozdaniem ogólnym z działalności Unii Europejskiej.

1. SYTUACJA GOSPODARCZA I DOCHODY GOSPODARSTW ROLNYCH

2. W Unii Europejskiej jako całości dochody gospodarstw rolnych w 2005 r. spadły o -6,3 % (-6,6 % w starych państwach członkowskich i -3,8 % w nowych państwach członkowskich). Rzeczywisty przedział obejmował wartości od -19,3 % w przypadku Węgier do +25,9 % w przypadku Litwy.
3. Przewiduje się, że stopa wzrostu w UE w 2005 r. osiągnęła +1,5 %. Oprócz silnego otoczenia globalnego, do głównych czynników stojących za wspomnianym rozwojem należą akomodacyjna polityka makroekonomiczna, wspomagające warunki finansowe, większe marże zysku oraz słabszy nominalny efektywny kurs wymiany. EUR osiągnęło w stosunku do USD poziomy szczytowy na początku roku, ale następnie z powrotem straciło na wartości, by zamknąć rok na poziomie 1,17 USD.
4. W ciągu pierwszych dziewięciu miesięcy 2005 r. ogólna wartość wspólnotowego wywozu produktów rolnych wzrosła znacząco, tj. o 8 %, przy czym zaobserwowano szerokie rozbieżności wśród produktów rolno-spożywczych. UE pozostała importerm netto produktów rolnych, ale jej saldo w handlu tymi produktami znacząco się poprawiło dzięki wyższej wartości wywozu.

2. POLITYKA I INICJATYWY LEGISLACYJNE W 2005 R.

Reforma WPR - cukier

5. Dnia 22 czerwca 2005 r. Komisja przyjęła pakiet wniosków dotyczących reformy unijnego sektora cukrowniczego, rewidujących wspólną organizację rynków sektora cukrowniczego, zmieniających rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 oraz ustanawiających tymczasowy system restrukturyzacji sektora cukrowniczego we Wspólnocie Europejskiej. Dnia 24 listopada 2005 r. Rada osiągnęła porozumienie polityczne, które w dużym stopniu odzwierciedlało pierwotne wnioski Komisji.
6. Poprzez dostosowanie systemu, który pozostawał w znacznej części niezmienny przez prawie 40 lat, do reform WPR z 2003/2004, reforma sektora cukrowniczego pobudzi jego konkurencyjność, zwiększy jego prorynkową orientację i doprowadzi do osiągnięcia trwałej równowagi rynkowej w odniesieniu do międzynarodowych zobowiązań UE.

7. Reforma zostanie przeprowadzona poprzez wprowadzenie: 36 % obniżki ceny gwarantowanej za cukier biały; rekompensaty dla rolników w formie płatności niepowiązanej z wielkością produkcji, dodanej do jednolitej płatności na gospodarstwo; oraz dobrowolnego programu restrukturyzacji, stwarzającego dla mniej konkurencyjnych cukrowni wspólnotowych bodźce do zaprzestania działalności w sektorze.

Perspektywa finansowa na lata 2007-2013

8. Dnia 17 grudnia 2005 r. Rada Europejska postanowiła, aby zgodnie z zatwierdzeniem Parlamentu Europejskiego ustalić wydatki na rolnictwo na lata 2007-2013 na kwotę 293,1 mld EUR tytułem dopłat bezpośrednich i środków rynkowych oraz na kwotę 69,75 mld EUR na rzecz rozwoju obszarów wiejskich (według cen z 2004 r.). W ramach porozumienia politycznego uznano WPR za kluczowy element szeroko zakrojonego przeglądu, który ma mieć miejsce w latach 2008/2009 i będzie obejmował wszystkie aspekty wspólnotowych wydatków i zasobów.

Biopaliwa

9. W drugiej połowie 2005 r. wobec potrzeby ponowienia inicjatywy politycznej w sprawie wspólnotowej polityki energetycznej mając na uwadze rosnące ceny ropy, znaczne uzależnienie energetyczne naszej gospodarki oraz międzynarodowe zobowiązania związane ze zmianami klimatycznymi, możliwość zwiększenia produkcji biopaliw stała się złożoną, przekrojową i dynamiczną kwestią.
10. Dnia 7 grudnia 2005 r. Komisja przyjęła wspólnotowy Plan działania w sprawie biomasy, którego głównym celem jest ponad dwukrotne zwiększenie wykorzystania biomasy w UE do 2010 r. oraz zwiększenie możliwości dla jeszcze większych wzrostów do roku 2020. Ta wstępna inicjatywa UE będzie również służyć jako podstawa komunikatu w sprawie wspólnotowej strategii dotyczącej biopaliw, który ma zostać przyjęty na początku 2006 r.

Polityka jakości

11. W trakcie 2005 r. Komisja dodała 24 nazwy do listy chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych; lista zawiera obecnie 705 produktów. W załączniku zawarte są również cztery zmiany specyfikacji zarejestrowanych ChNP/ChOG.

Rolnictwo ekologiczne

12. Dnia 21 grudnia 2005 r. Komisja przyjęła wniosek dotyczący nowego rozporządzenia Rady w sprawie produkcji ekologicznej (COM/2005/671 wersja ostateczna). Wniosek jest następstwem komunikatu (COM/2004/415) w sprawie Wspólnotowego planu działania na rzecz ekologicznej żywności i ekologicznego rolnictwa (EAP).

Środki promocyjne

13. W 2005 r. Komisja zatwierdziła do współfinansowania 25 nowych programów promocji prowadzonych poza UE. Do głównych krajów docelowych tych programów należą Japonia, Rosja, USA oraz państwa europejskie nienależące do UE. Promowane produkty obejmują wysokiej jakości wina, oliwę z oliwek, sery, produkty

mięsne, owoce i warzywa. Większość programów trwa przez trzy lata. Całkowite unijne współfinansowanie tych programów wynosi 23,4 mln EUR.

14. W przypadku wewnętrznego rynku UE Komisja zatwierdziła 51 nowych programów o łącznym budżecie 51,6 mln EUR w ramach wspólnotowego współfinansowania. Większość programów trwa przez trzy lata. Promowane produkty obejmują owoce i warzywa, produkty ekologiczne, produkty z ChNP lub ChOG, kwiaty i rośliny, przetwory mleczne, oliwę z oliwek oraz, w ograniczonym zakresie, wołowinę. W 2005 r. również nowe państwa członkowskie wprowadzały programy promocyjne, a do współfinansowania przyjęto wiele wniosków.

Uproszczenie prawa rolnego

15. Uproszczenie prawa było w dalszym ciągu ważnym celem w 2005 r., jako że lepsze stanowienie prawa nabiera większego znaczenia w kontekście agendy lizbońskiej. Dnia 19 października 2005 r. został opublikowany komunikat Komisji w sprawie „uproszczenia i lepszego stanowienia prawa w zakresie wspólnej polityki rolnej” (COM(2005)509 wersja ostateczna). Zapowiada on w szczególności opracowanie w 2006 r. planu działania na rzecz uproszczenia prawa, opracowanie rozporządzenia dotyczącego „jednolitej wspólnej organizacji rynku” łączącej ostatecznie 21 wspólnych organizacji rynku w jednolite ramy regulacyjne oraz przygotowanie konferencji na temat uproszczenia, która ma się odbyć jesienią 2006 r.

Pomoc państwa

16. Komisja otrzymała 261 zgłoszeń dotyczących projektów środków pomocy państwa, które miały być przyznane w sektorze rolnym i rolno-przemysłowym. Komisja rozpoczęła również kontrolę 25 środków pomocowych, które nie zostały wcześniej zgłoszone zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu WE.

Pomoc potrzebującym

17. Unia Europejska kontynuuje wdrażanie programu pomocy potrzebującym. Działanie to obejmuje rozprowadzanie produktów rolnych (przetworzonych i innych) ze skupów interwencyjnych na terenie Unii stowarzyszeniom pracującym w terenie z ludźmi ubogimi na obszarze państw członkowskich.

Regiony najbardziej oddalone – Reforma systemu POSEI

18. W wyniku szczegółowych rozmów prowadzonych w trakcie 2005 r. państwa członkowskie uzgodniły jednogłośnie w ramach grupy roboczej ds. regionów najbardziej oddalonych w dniu 2 grudnia 2005 r., że wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie reformy systemu POSEI powinien zostać przedłożony do przyjęcia przez Coreper i Radę jako punkt I/A.
19. Reforma zmieni nastawienie do udzielania pomocy dla regionów najbardziej oddalonych poprzez zachęcenie do udziału w podejmowaniu decyzji oraz poprzez przyspieszenie reagowania na ich konkretne potrzeby. Rozporządzenie przewiduje, że państwa członkowskie mogą przedkładać programy, które następnie powinny zostać zaaprobowane przez Komisję i wprowadzone w 2006 r. Programy te będą obejmowały sekcję dotyczącą konkretnych systemów dostaw w odniesieniu do produktów rolnych, które mają zasadnicze znaczenie w regionach najbardziej

oddalonych, czy to jako produkty spożywane przez ludzi, czy jako czynniki produkcji rolnej czy produkty do przetworzenia; oraz sekcję dotyczącą wsparcia produkcji lokalnej.

20. Rozporządzenie nie ma wpływu na źródła finansowania ani na intensywność wsparcia wspólnotowego.

Środki informacyjne dotyczące WPR

21. Celem polityki informacyjnej jest wyjaśnianie kwestii związanych z WPR, promowanie europejskiego modelu rolnictwa, bieżące informowanie rolników i innych podmiotów zainteresowanych sprawami wiejskimi oraz podnoszenie świadomości społecznej na temat znaczenia i celów WPR. Cel ten był realizowany poprzez udzielanie dotacji dla szeregu beneficjentów publicznych i organizacji pozarządowych na seminaria, konferencje, publikacje drukowane i produkcje audiowizualne w mediach. Również sama Komisja organizowała wydarzenia obejmujące zakres tematów w ramach publicznych przesłuchań, konferencji prasowych, wizyt informacyjnych, przemówień, konferencji w Brukseli, misji na obszarze UE i poza nią oraz udziału w niektórych międzynarodowych targach rolnych.
22. Opublikowano szereg szczegółowych informatorów, sprawozdań, ulotek, zakładerek, plakatów, materiałów z konferencji oraz biuletynów na temat spraw międzynarodowych i kwestii związanych z obszarami wiejskimi.

Dostęp do dokumentów

23. W 2005 r. w dalszym ciągu wzrastało zainteresowanie, okazywane ze strony obywateli UE, otrzymywaniem dokumentów wewnętrznych DG ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich, mimo że nie był to wzrost tak znaczny jak w 2004 r. W porównaniu z 2004 r., liczba wniosków zgłoszonych przez obywateli UE, dotyczących rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich, w ramach stosowania rozporządzenia 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji wzrosła o +/- 25%. To oznacza, że liczba wniosków w tej dziedzinie w 2005 r. wyniosła +/- 185.

3. RYNKI ROLNE

Niektóre rośliny uprawne

24. Światowa produkcja zbóż (z wyłączeniem ryżu) wzrosła w roku gospodarczym 2004/05 w porównaniu z rokiem poprzednim. W roku 2004/05 całkowite zbiory zbóż w UE-25 wyniosły 284 mln ton, co stanowi wzrost o 54 mln ton lub o 23 % w porównaniu z plonami z okresu 2003/04. Areal w UE zwiększył się o 1 mln hektarów, podczas gdy wydajność plonów zbóż wzrosła o 1 t/ha lub o 22 %. W przypadku wszystkich uprawianych w UE zbóż z wyjątkiem owsa produkcja była wyższa niż w 2003/04, przy wzroście sięgającym od 11 % dla jęczmienia do 42 % dla żyta. Przeciętna wydajność plonów zbóż osiągnęła rekordową wartość zarówno w przypadku UE-15 (6,02 t/ha), jak i w przypadku nowych państw członkowskich (4,09 t/ha).

25. Zgodnie z danymi Międzynarodowej Rady Zbożowej z końca listopada 2005 r., światowe zbiory w okresie 2004/05 wyniosły 1 632 mln ton, w porównaniu z 1 467 mln ton w poprzednim roku gospodarczym.
26. Światowe zapasy zbóż zwiększyły się – szacunkowe zapasy w 2004/05 wyniosły 312 mln ton (w porównaniu z 264 mln ton w 2003/04 i 333 mln ton w 2002/03), obejmując 137 mln ton pszenicy i, wyniku ogromnych zbiorów w USA, 167 mln ton zbóż pastewnych (w zeszłym roku było to 137). W UE zapasy przechowywane przez agencje interwencyjne wyniosły na dzień 1 listopada 2004 r. 5 mln ton, w tym 3 mln ton żyta, 0,9 mln ton jęczmienia, 1,0 mln ton pszenicy oraz 0,2 mln ton kukurydzy.
27. Całkowity wolumen światowego handlu zbożem w 2004/05 wyniósł 211 mln ton (106 mln ton pszenicy oraz 104 mln ton zbóż gruboziarnistych), w porównaniu z 207 mln ton z roku poprzedniego.
28. Produkcja zbóż użytkowych w UE-25 osiągnie 282 mln ton. Prognozuje się, że w 2005/06, przy założeniu powrotu do stopnia odłogowania na poziomie 10 %, nastąpi spadek areалу zbóż w UE-25 o 2,4 %, do około 51 mln ha.
29. Taki areal w połączeniu z szacowanym trendem wydajności prowadzi do uzyskania produkcji równej 263 mln ton, tj. o 20 mln ton lub o 14 % mniej niż w 2004/05. Przeciętną wydajność szacuje się na 5,15 t/ha, co stanowi spadek o 5 % w porównaniu z danymi z zeszłego roku.
30. Produkcja żyta spadła z 7,2 do 5 mln ton w wyniku ograniczenia obsiewanego obszaru, w dużym stopniu z powodu decyzji Komisji o zniesieniu systemu interwencji dla żyta.
31. Całkowity areal roślin oleistych w UE-25 pozostawał w 2005 r. stabilny (+ 3 % w porównaniu z 2004 r.), przy wzroście udziału rzepaku o 7 % do 4,7 mln ha, nieznacznym wzroście słonecznika o 1 % do 2,23 mln ha oraz wzroście soi o 2,5 % do 282 000 ton. Szacuje się, że całkowity areal roślin oleistych wynosi obecnie 7 mln ha, w tym 870 000 ha objętych systemem obszarów odłogowanych typu niespożywczego i 350 000 ha objętych systemem upraw roślin energetycznych. Przy doskonałych warunkach pogodowych plony wróciły do wcześniejszego poziomu po niskich plonach w 2003 r., a całkowita produkcja wyniosła około 20 mln ton, tj. ten sam poziom co w okresie 2004/05. Dużą część z 2,6 mln ton oleju z nasion oleistych określanego jako olej niespożywczy stanowił olej rzepakowy. Na zbiory roku 2005/06 złoży się 15,3 mln ton rzepaku, 3,8 mln ton słonecznika oraz 805 000 ton soi.
32. Całkowity przywóz nasion oleistych zmniejszył się z 17 mln ton w 2002/03 do 16 mln ton w 2004/05, a główną jego część stanowiła soja (95 %).
33. Aktualną cechą konsumpcji europejskiej jest wzrastające wykorzystanie olejów z nasion oleistych w sektorze produktów niespożywczych. Olej rzepakowy jest tutaj podstawowym przykładem: 43 % całkowitej ilości oleju rzepakowego dostępnego na rynku europejskim jest wykorzystane w sektorze żywnościowym, podczas gdy 57 % dostaje się do sektora produktów niespożywczych, szczególnie do produkcji biodiesla. Gwałtowny wzrost zapotrzebowania na olej rzepakowy wykorzystywany jako odnawialne źródło energii oraz, w konsekwencji, wysokie ceny przyczynią się

prawdopodobnie do nieznacznego spadku konsumpcji oleju rzepakowego w sektorze spożywczym.

34. Obszar objęty obowiązkowym odłogowaniem w 2005/06 zajmował około 4 mln ha, przy zastosowaniu stopnia odłogowania na poziomie 10 %. Ponadto 3 mln ha nie było wykorzystane do produkcji, pomimo że grunty te kwalifikowały się do wsparcia w ramach dopłat niepowiązanych z wielkością produkcji. W szczególności około 870 000 ha gruntów objętych obowiązkowym odłogowaniem zostało wykorzystane na uprawy roślin oleistych niespożywczych, głównie na potrzeby produkcji biodiesla. Całkowity wolumen upraw niespożywczych na obszarach odłogowanych wyniósł 2,8 mln ton.
35. W ramach reformy WPR nowa pomoc jest udzielana dla obszarów zasiewanych roślinami energetycznymi i wynosi ona 45 EUR na hektar. Wsparcie to jest ograniczone do maksymalnej powierzchni gwarantowanej równej 1,5 mln ha. Po raz pierwszy system ten został zastosowany w 2004 r., kiedy to w ramach systemu udzielono wsparcia w odniesieniu do powierzchni 330 000 ha. Powierzchnia objęta pomocą osiągnęła 570 000 ha w 2005 r., co stanowi 38 % maksymalnej powierzchni gwarantowanej oraz około 65 % tradycyjnych obszarów roślin oleistych odłogowanych typu niespożywczego. Oczekuje się, że w 2006 r. nastąpi dalszy wzrost obszarów upraw roślin energetycznych.
36. Po okresie 2003/04, również w 2004/05 globalna produkcja cukru pozostawała znacznie poniżej wysokiego poziomu produkcji nadwyżkowej z 2002/03. Na poprawę sytuacji w zakresie globalnej równowagi na rynku cukru wskazuje obniżający się wskaźnik zapasy/konsumpcja, który zmniejszył się do 45,5 %, najniższego poziomu od 1997/98, kiedy to wyniósł 40,94 %.
37. W 2005 r. ceny uległy znacznej poprawie, odzwierciedlając równowagę między produkcją i konsumpcją na poziomie globalnym, jak również oczekiwany niedobór w kampanii 2005/06.
38. W 2004/05 całkowity wywóz cukru wzrósł o 0,8 mln ton, do 4,92 mln ton, uwzględniając 2,44 mln ton cukru „C” w ramach wywozu bez refundacji.
39. W 2005 r. wspólnotowy rynek cukru charakteryzowała znacząca nadwyżka, która miała poważny wpływ na ceny oraz równowagę rynku. Po raz pierwszy od blisko 20 lat cukier oferowano w ramach interwencji. Całkowita ilość oferowana przez podmioty w ramach interwencji i przyjęta przez władze państw członkowskich wyniosła w 2005 r. 1 324 286 ton.
40. Jeżeli chodzi o rok gospodarczy 2005/06, wspólnotowa produkcja cukru jest szacowana na 19,6 mln ton, nieco poniżej poziomu produkcji z 2004 r., tj. 19,93 mln ton. W przeciwieństwie do 2004/05, konieczne było znaczne obniżenie kontyngentów wspólnotowych w celu wypełnienia zobowiązań w ramach WTO.
41. Skup interwencyjny, rzadko kiedy stosowany w ramach organizacji rynku cukru, stał się głównym instrumentem w roku gospodarczym 2004/05.

Niektóre produkty zwierzęce

42. Wstępne szacunki wskazują, że światowa produkcja mleka, która w 2004 r. osiągnęła poziom 618 mln ton, wzrosła w 2005 r. o 3 %.
43. Oczekuje się, że wspólnotowe stada bydła mlecznego zmniejszą się o 3,6 % do 22,7 mln sztuk. Jednakże wydajność powinna wzrosnąć o 3 % do 6 170 kg na sztukę w skali roku. Produkcja mleka pozostaje stabilna na poziomie 142,6 mln ton. Państwa członkowskie oczekują, że dostawy mleka wzrosną, a ogólna ilość dostarczanego mleka osiągnie poziom 131,2 mln ton, głównie na skutek 6 % wzrostu w 10 nowych państwach członkowskich.
44. Produkcja mleka spożywczego pozostaje dość stabilna na poziomie ok. 33 mln ton w UE-25. Produkcja śmietany do spożycia jest również na stabilnym poziomie 2,6 mln ton, podczas gdy produkcja jogurtu wykazuje wzrost o 5 %.
45. Produkcja masła wzrosła o 40 000 ton do poziomu 2,17 mln ton.
46. Na koniec 2005 r. w UE było 1,4 mln gospodarstw mlecznych, o 90 000 mniej niż w 2004 r. We wszystkich państwach członkowskich występuje stopniowy spadek liczby rolników, ale w samej Polsce liczba ta spadła o 60 000. Średnia liczba krów na gospodarstwo wzrosła do 39 (wahając się od 4 w Polsce do 282 na Łotwie). Ilość dostarczonego mleka przypadająca na gospodarstwo wynosi 94 000 kg. Jednakże średnia dla UE-15 wynosi 240 000 kg, a dla nowych państw członkowskich jedynie 19 000 kg. Co więcej, istnieje szeroki zakres średniej ilości mleka dostarczanego przez jedno gospodarstwo, od 6 500 ton na Litwie do 1 367 600 ton w Republice Czeskiej.
47. Całkowita konsumpcja przetworów mlecznych, określona jako ogół wszystkich zastosowań mleka dostępnych w Unii Europejskiej, wzrasta o 0,3 % rocznie od 1996 r.
48. W 2005 r. w ramach interwencji zakupiono jedynie 5 000 ton odtłuszczonego mleka w proszku (SMP). Na koniec roku zapasy obejmowały niespełna 10 000 ton. To świadczy o zrównoważonej sytuacji podaży-popytu na wspólnym rynku białka mleka w 2005 r. W przypadku masła, w ramach interwencji skupiono 36 000 ton. Mimo tego zapasy na koniec roku wynosiły 125 000 ton. To wskazuje, że rynek tłuszczu mlecznego w UE-25 jest mniej zrównoważony.
49. Dnia 1 lipca ceny instytucjonalne uległy obniżeniu o 7 % w przypadku masła i o 5 % w przypadku odtłuszczonego mleka w proszku, odpowiednio do 282,44 i 185,00 EUR / 100 kg.
50. Wstępne wyniki kontroli z maja-czerwca 2005 r. wykazały dalszy spadek inwentarza bydłowego w UE, o 1,0 % w porównaniu z rokiem poprzednim. Całkowita liczba krów w UE spadła o 0,7 %. Ilość bydła mlecznego zmniejszyła się o 1,5 %, podczas gdy liczba krów mamek nieznacznie wzrosła (+ 0,8 %).
51. Szacuje się, że produkcja wołowiny i cielęciny w UE-25 wyniosła w 2005 r. 7,84 mln ton, co oznacza 2,5 % poniżej poziomu z 2004 r. Całkowite spożycie wołowiny i cielęciny w UE-25 w 2005 r. szacuje się na 8,14 mln ton. W 2005 r. całkowity przywóz wołowiny wyniósł 528 000 ton. Od 2003 r. Wspólnota jest importem netto wołowiny. W okresie od stycznia do października 2005 r. całkowity przywóz

przekroczył wartość wywozu o około 240 000 ton. Biorąc pod uwagę jedynie handel mięsem wołowym, przywóz netto wynosi około 302 000 ton.

52. Ogólna sytuacja na wspólnotowym rynku baraniny i koziny była stosunkowo stabilna w całym roku 2005. W czwartym kwartale roku przeciętna cena jagniąt lekkich była na bardzo wysokim poziomie (około 25 % powyżej poziomu z poprzedniego roku).
53. Wspólnotowy wywóz w dalszym ciągu prawie nie istniał. Unia Europejska importuje ilość odpowiadającą ponad jednej piątej swoich potrzeb. Przywóz na teren Wspólnoty jest realizowany głównie w ramach kontyngentów taryfowych przy zastosowaniu zwolnienia z należności celnych przywozowych lub obniżonych stawek tych należności. Zgodnie z przeglądami inwentarza żywego populacja owiec i kóz w Unii Europejskiej wynosi ponad 100 mln sztuk.
54. W oparciu o rozporządzenie Rady (WE) nr 21/2004 ustawiające system identyfikacji i rejestrowania owiec i kóz, indywidualna identyfikacja zwierząt stała się obowiązkowa od dnia 9 lipca 2005 r.
55. Oczekuje się, że w 2005 r. wspólnotowa produkcja wieprzowiny pozostanie na stabilnym poziomie około 21 mln ton. Przeciętna cena pozostanie na poziomie około 139 EUR/100 kg. Oczekuje się, że spożycie wieprzowiny nieznacznie spadnie do 42,9 kg na osobę.
56. Od 1999 r. światowa produkcja mięsa drobiowego znacząco i systematycznie wzrasta (+ 20 %). Produkcja Unii Europejskiej znacznie zmalała w 2003 r. (- 6,6 %) z powodu ptasiej grypy w Niderlandach i Belgii oraz ograniczenia produkcji w kilku państwach członkowskich (Francji, Włoszech, Szwecji). Produkcja UE-25 ponownie zaczęła wzrastać w 2004 r. (+ 1,4 % w porównaniu z 1999 r.). Obecna sytuacja na rynku jest bardzo delikatna, ponieważ spożycie mięsa drobiowego spadło w czasie ostatnich czterech miesięcy 2005 r. z powodu przekazu medialnego na temat ptasiej grypy, pomimo że w ramach wspólnotowych komercyjnych zasobów drobiu nie stwierdzono choroby.

4. WDRAŻANIE REFORMY Z 2003 R.

57. Od 1 stycznia 2005 r. wszyscy rolnicy z UE otrzymujący dopłaty bezpośrednie muszą spełniać warunki współzależności. W 2005 r. 10 państw członkowskich rozpoczęło realizację systemu płatności jednolitych. Pięć z dziesięciu państw członkowskich oraz dwa regiony w Zjednoczonym Królestwie wybrały model historyczny, w ramach którego ilości referencyjne rozdzielane są jedynie według indywidualnej działalności rolnej w okresie referencyjnym, podczas gdy w modelu regionalnym przynajmniej część ilości referencyjnej przydzielana jest według działalności rolnej w 2005 r.

5. ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH

58. Na programowanie rozwoju obszarów wiejskich w okresie 2000-2006 składają się następujące programy: 68 programów rozwoju obszarów wiejskich – PROW – (współfinansowanych przez Sekcję Gwarancji EFOGR) i 69 programów dla regionów objętych celem 1 – programy operacyjne i jednolite dokumenty programowe – ze środkami rozwoju obszarów wiejskich (współfinansowanych przez

Sekcję Orientacji EFOGR) oraz 20 programów dla regionów objętych celem 2 ze środkami rozwoju obszarów wiejskich (współfinansowanych przez Sekcję Gwarancji EFOGR).

59. Wraz z rozszerzeniem Unii Europejskiej dnia 1 maja 2004 r., dla nowych państw członkowskich wprowadzono specjalny system rozwoju obszarów wiejskich „Tymczasowy instrument rozwoju obszarów wiejskich” (TIROW). Na terytorium UE-10 istnieją dwa rodzaje programowania: 10 PROW współfinansowanych w ramach TIROW oraz 9 programów dla regionów objętych celem 1, które obejmują większość terytorium nowych państw członkowskich (współfinansowanych przez Sekcję Orientacji EFOGR).
60. W 2005 r. wspólnotowe wydatki na rozwój obszarów wiejskich wyniosły 8 501,8 mln EUR (łącznie z Sekcji Gwarancji i Sekcji Orientacji).
61. 73 programy LEADER+ zostały zatwierdzone na okres 2000-2006. Płatności zrealizowane w 2005 r. na te programy wyniosły 332 mln EUR i pochodziły z Sekcji Orientacji EFOGR.
62. Rok 2005 odznaczył się również ważną zmianą w polityce rozwoju obszarów wiejskich przewidzianą na następny okres programowania 2007-2013: na podstawie wniosku Komisji (COM (2004) 490 wersja ostateczna) Rada, w czerwcu 2005 r., osiągnęła porozumienie dotyczące nowego rozporządzenia w sprawie rozwoju obszarów wiejskich, które po pewnych dostosowaniach technicznych zostało formalnie przyjęte we wrześniu i opublikowane jako rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005. Rada przyjęła również nowe rozporządzenie dotyczące finansowania WPR, na mocy którego stworzono nowy jednolity fundusz (Europejski Fundusz Rolniczy Rozwoju Obszarów Wiejskich - EFRROW) (rozporządzenie Rady (WE) nr 1290/2005). Te dwa instrumenty wprowadzają podstawowe zasady i mechanizmy dotyczące programowania i zarządzania finansami w zakresie polityki rozwoju obszarów wiejskich w okresie 2007-2013. W szczególności nowa polityka będzie reprezentowała bardziej strategiczne podejście (poprzez wspólnotowe wytyczne strategiczne oraz planowanie strategiczne w państwach członkowskich), skupiając się na ograniczonej liczbie wspólnotowych priorytetów (osie dotyczące konkurencyjności rolnej / leśnej, gospodarki gruntami / środowiska, zróżnicowania / jakości życia na obszarach wiejskich, podejścia Leader), biorąc w dużej mierze pod uwagę agendy z Lizbony i Göteborga, a jednocześnie znacznie upraszczając programowanie, finansowanie, zarządzanie finansami i kontrolę nowych programów.

6. ŚRODOWISKO NATURALNE I LASY

63. Na początku 2005 r. zapoczątkowano dwuletnie (2005-2006) badanie zatytułowane „Badanie dotyczące środowiskowych wskaźników wzajemnej zgodności w kontekście systemu doradztwa rolniczego” (badanie CIFAS).
64. W 2005 r. kontynuowano wdrażanie „Planu działania na rzecz ochrony różnorodności biologicznej w rolnictwie”, przyjętego przez Komisję w czerwcu 2001 r. oraz przez Parlament Europejski w marcu 2002 r.
65. Szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego (6. EAP) pozostaje główną siłą wspólnotowej polityki ochrony środowiska do 2012 r. Oprócz

tę, że zapewnia podstawy dla inicjatyw w zakresie polityki ochrony środowiska, program działań przywołuje obowiązek ustanowiony w Traktacie, aby integrować wymogi ochrony środowiska z opracowywaniem oraz wdrażaniem innych wspólnotowych polityk i działań.

Inne środki dotyczące leśnictwa

66. Dnia 10 marca 2005 r. przyjęto komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego w sprawie sprawozdania z realizacji wspólnotowej strategii leśnej, COM(2005) 84 wersja ostateczna. Dnia 30 maja 2005 r. Rada ds. Rolnictwa i Rybołówstwa przyjęła konkluzje Rady dotyczące propozycji przedłożonych przez Komisję w tym komunikacie. Kontynuowano współpracę i koordynację z państwami członkowskimi w ramach Stałego Komitetu ds. Leśnictwa.

7. FINANSOWANIE WPR W 2005 R.

67. Wydatki na WPR są finansowane w ramach perspektywy finansowej uzgodnionej na szczycie w Berlinie w 1999 r. i dostosowanej na szczycie w Kopenhadze pod koniec 2002 r. w celu uwzględnienia skutków finansowych rozszerzenia Unii o dziesięć nowych państw. Tym samym nowe państwa dotyczą UE-25 od roku budżetowego 2005.

8. ROZSZERZENIE

68. Traktat o przystąpieniu Bułgarii i Rumunii został podpisany dnia 25 kwietnia 2005 r. Na mocy Traktatu Bułgaria i Rumunia przystąpią do UE dnia 1 stycznia 2007 r.

9. STOSUNKI MIĘDZYNARODOWE

69. W grudniu 2005 r. odbyła się konferencja ministerialna WTO w Hong Kongu. Nie osiągnięto wszystkich celów, ale posiedzenie zamknięto osiągnąwszy postęp w stosunku do umowy ramowej z 2004 r. Uzgodniono, że wszystkie cele w zakresie rolnictwa powinny zostać osiągnięte do końca kwietnia 2006 r., a w zakresie innych spraw objętych negocjacjami (NAMA, usługi, ułatwienia w handlu i reguły handlowe, w tym GI) do końca lipca 2006 r.
70. Jeżeli chodzi o konkurencję eksportową, na spotkaniu ministerialnym w Hong Kongu WE zgodziła się, aby wyeliminować dotacje wywozowe do końca 2013 r., pod warunkiem że pozostali członkowie WTO zapewnią równoległą eliminację wszystkich pozostałych form dotacji wywozowych przekazywanych poprzez inne instrumenty konkurencji eksportowej, takie jak państwowe przedsiębiorstwa handlowe, oficjalnie wspierane kredyty eksportowe oraz pozorne praktyki pomocy żywnościowej.
71. Dwustronne i regionalne rozmowy handlowe były prowadzone z sześcioma regionami w ramach porozumień o partnerstwie gospodarczym, z Republiką Południowej Afryki i EOG, a rozmowy dwustronne prowadzono z Japonią, Południową Koreą i Tajlandią.

72. Dnia 14 listopada 2005 r. Rada przyjęła mandat, aby rozpocząć dwustronne negocjacje z partnerami śródziemnomorskimi dotyczące ambitnej liberalizacji handlu. Mandat ten opierał się na zaleceniu przyjętym przez Euro-śródziemnomorskich Ministrów Spraw Zagranicznych na posiedzeniu w Luksemburgu w maju 2005 r. Negocjacje rozpoczną się na początku 2006 r.
73. Po około 20 latach negocjacji osiągnięto początkowe porozumienie między WE i USA w sprawie handlu winem. Porozumienie przewiduje kontynuację istniejących wspólnotowych specjalnych zezwoleń przyznanych USA w odniesieniu do praktyk produkcji wina, etykietowania i certyfikacji oraz zwolnienie wszystkich wspólnotowych win z wymogów certyfikacyjnych USA.